

Guia docent de l'assignatura "Salut Pública"**2019/2020**

Codi: 200711

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
884 Infermeria	Grau en Infermeria	OB	1	1

Contacte	Utilització de idiomes
Responsable: Hernández Martínez-Esparza, Elvira A/e: ehernandezma@santpau.cat Professors/es: Hernández Martínez-Esparza, Elvira Sánchez Reus, Ferran A/e: fsanchezr@santpau.cat Urrutia Cuchí, Gerard A/e: gurrutia@santpau.cat	Llengua vehicular majoritària: Català Algun grup íntegre en anglès: No Algun grup íntegre en català: No Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No té prerequisits oficials

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura forma part del mòdul Ciències de la Infermeria, matèria Infermeria Comunitària i està planificada al segon semestre del grau. Està integrada per tres mòduls diferenciats: un de conceptes generals sobre salut pública, una altre d'epidemiologia i finalment un sobre els microorganismes responsables de les malalties transmissibles.

El propòsit principal de l'assignatura és capacitar als estudiants per que puguin identificar les necessitats i els problemes de salut de la població i les mesures dirigides a protegir i millorar la salut.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura.

1. Analitzar els factors que determinen la salut humana en la societat actual.
2. Mostrar la utilitat de l'epidemiologia pel coneixement, vigilància, protecció i restauració de la salut de la població.
3. Identificar els microorganismes patògens, les seves formes de transmissió i els mètodes de prevenció en el desenvolupament de les malalties transmissibles.
4. Descriure l'estructura, funcions i característiques de l'atenció primària.

Competències i resultats d'aprenentatge

Competències	Resultats d'aprenentatge
CE.4. Demostrar que compren el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat, dins del seu context social i multicultural.	CE4.20. Descriure i diferenciar el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat.
CE5. Dissenyar sistemes de cures dirigits a les persones, família o grups, avaluant el seu impacte i establint les modificacions oportunes.	CE5.17 Descriure els fonaments del nivell primari de salut les activitats a desenvolupar per a proporcionar una cura integral als membres de la comunitat
CE6. Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i els mitjans disponibles.	CE.6.20. Descriure intervencions infermeres en base a la evidència científica i els mitjans disponibles
CE9. Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.	CE9.16. Identificar els determinants de la salut individual i col·lectiva.
CE10. Protegir la salut i benestar de les persones, família o grups atesos, garantint la seva seguretat	CE10.9. Determinar la influència dels agents físics, químics i biològics en la salut de les persones per garantir la seva seguretat. CE10.12. Identificar les mesures per a la protecció de la salut i el benestar de les persones, famílies o grups.
CE16. Demostrar que coneix els sistemes d'informació sanitària.	CE16.26. Descriure els indicadors que permetin conèixer i vigilar l'estat de salut d'una població i els Indicadors que avaluen l'efectivitat del sistema de salut.
CT1 Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos	
CT5 Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per a desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.	
CT9 Respectar l'entorn mediambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.	

Continguts

MÒDUL 1. La Salut

- 1.- El concepte salut i la seva evolució històrica.
- 2.- Procés salut-malaltia
- 3.- Determinants de la salut
- 4.- Salut pública i salut comunitària.
- 5.- Factors de risc per a la salut en el medi ambient: Atmosfera, aigua i aliments, sòl, residus, soroll, radiacions, vectors, medi laboral, habitatge i edificis.
- 6.- Estratègies d'intervenció i mesures de prevenció en salut pública
- 7.- Educació sanitària
- 8.- Demografia i salut.
- 9.- Organismes internacionals en relació amb la salut. Salut XXI.
- 10.- La salut en Espanya i Catalunya: Objectius i accions prioritàries.
- 11.- El sistema de salut en Espanya: nivells assistencials i funcions.
- 12.- Atenció primària de salut: reforma, organització i característiques.

MÒDUL 2. Epidemiologia

- 1.- Epidemiologia: concepte i evolució històrica. Paper de l'epidemiologia en la planificació dels serveis sanitaris i en la protecció, promoció de la salut i en la prevenció de les malalties.
- 2.- Sistemes d'informació sanitària: registres, enquestes i sistemes de vigilància epidemiològica. Organismes més importants de l'estat espanyol i recursos disponibles en el web.
- 3.- Mètode científic i mètode epidemiològic. Epidemiologia descriptiva. Mesures de freqüència de: raons, proporcions i taxes. Prevalença i incidència. Taxes de mortalitat i d'altres taxes d'especial interès sanitari. Comparacions i ajustos de taxes.
- 4.- Epidemiologia analítica. Concepte d'associació i causalitat. Mesures d'associació. Criteris de causalitat. Inferència causal.
- 5.- Disseny bàsic d'investigació epidemiològica: estudis observacionals descriptius, estudis analítics i estudis experimentals. Conceptes bàsics, disseny i principals avantatges i limitacions de cada tipus de disseny.
- 6.- El Pla de Salut de Catalunya i la planificació estratègica en salut. Distribució i tendència de les diferents malalties segons grups d'edat.
- 7.- Epidemiologia general de les malalties cròniques. Principals factors de risc i nivells de prevenció.
- 8.- Concepte de desordre, malaltia i anormalitat. Proves diagnòstiques: sensibilitat, especificitat i valors predictius. Proves de cribratge.
- 9.- Epidemiologia general i prevenció de les malalties transmissibles. Cadena epidemiològica. Mesures generals de prevenció i control. Investigació d'un brot epidèmic en la comunitat. Sistemes de vigilància epidemiològica.
- 10.- Envel·liment i salut. Epidemiologia de l'envelliment. Nivell de salut percebuda. Les enquestes de salut.

MÒDUL 3. Microbiologia

- 1.- Generalitats: Definició i conceptes. Diagnòstic microbiològic de les malalties infeccioses.
- 2.- Patogènia de les infeccions: Relació hoste-paràsit. Mecanismes de transmissió. Mecanismes de patogenicitat. Mecanismes de defensa.
- 3.- Control de les infeccions: Mesures de barrera. Esterilització desinfecció i antisèpsia. Antibiòtics i quimioteràpics. Vacunacions preventives.
- 4.- Paper de la Microbiologia en Salut Pública: Vigilància epidemiològica de les infeccions. Malalties de Declaració Obligatòria.
- 5.- Virologia: Estructura, morfologia, replicació i classificació dels virus. Principals virus d'interès sanitari i problemes de salut més rellevants produïts per virus.
- 6.- Bacteriologia: Estructura, morfologia, reproducció i classificació de les bacteries. Principals bacteries d'interès sanitari i problemes de salut més rellevants produïts per bacteries.
- 7.- Micologia: Estructura, morfologia, reproducció i classificació dels fongs. Principals fongs d'interès sanitari i problemes de salut més rellevants produïts per fongs.
- 8.- Parasitologia: Estructura, morfologia, reproducció i classificació de protozous i helmints. Principals protozous i helmints d'interès sanitari i problemes de salut més rellevants produïts per protozous i helmints.

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura part de la idea que el protagonista del procés ensenyament aprenentatge és l'estudiant. Per això l'estudiant ha de dur a terme un aprenentatge actiu i el més autònom possible amb l'ajuda i assessorament del professor.

Activitat dirigida:

Existeix un únic grup de teoria. El desenvolupament teòric es compagina amb activitats pràctiques a l'aula, lectures i enllaços a pàgines web per a l'ampliació de coneixements.

Activitat supervisada:

Els estudiants realitzen un treball obligatori en grups petits (5-6 estudiants) que consisteix en la preparació i presentació d'un tema assignat prèviament pel professor al inici de l'assignatura.

El treball ha de seguir les normes de presentació de treballs de l'EUI. Es lliurarà en format electrònic el dia que s'hagi concretat com a data de lliurament el primer dia de classe; y els estudiants hauran de fer una presentació oral del mateix.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques:	52.5	2.10	CE4.20, C5.17, CE6.20, CE9.16, CE10.9, CE10.12, CE16.26
Tipus: Supervisades			
Treball	2.5	0.10	CE9.16, CE10.9, CE10.12, CE16.26,
Tutories	5.0	0.20	CT1,CT5, CT9
Tipus: Autònomes			
	82.5	3.30	CE6.20, CE.10.12, CE16. CT1, CT5, CT9

Avaluació

Per a superar l'assignatura, els estudiants disposen d'una única convocatòria per curs acadèmic. La progressió acadèmica i la superació de l'assignatura es valora mitjançant:

Avaluació continuada

Es dur a terme una avaluació continuada i formativa al llarg del semestre mitjançant tres proves objectives i un treball obligatori en grup. Les proves objectives es duen a terme al final de cadascun dels mòduls que integren l'assignatura i per a poder fer mitja s'ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 sobre 10 en cadascuna d'elles.

En les proves tipus test les respostes negatives resten segons la següent fórmula:

$X = \text{Encerts} - (\text{errors}/n-1)$ sent n el número d'opcions de resposta.

La qualificació final de l'assignatura ve donada per la mitja ponderada de les notes obtingudes en les proves mencionades i el treball en grup.

Activitat de recuperació

Es proposa una activitat de recuperació per aquells estudiants que hagin estat avaluats prèviament per el conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura, i hagin obtingut una nota final entre 3,5 i 4,9 sobre 10.

El professor pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no són recuperables.

Instruments d'avaluació:

Aquesta activitat consistirà en una prova avaluativa, a determinar per el professor, que inclourà l'activitat o activitats amb una qualificació inferior a 5, i es realitzarà en el període establert a tal efecte.

La qualificació final de l'assignatura passarà a ser d'un aprovat (5,0)

Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte d'una nova avaluació.

Les qualificacions:

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent

No avaluable:

Quan l'estudiant no hagi presentat les evidències suficients que permetin qualificar globalment la superació de l'assignatura, en l'acta es consigna la qualificació de "no avaluable"

És motiu de manca d'evidència suficient si l'estudiant no ha participat en cap de les activitats de l'avaluació continuada.

Revisió de la prova escrita:

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar dur a terme la revisió en el període establert per a la "revisió" No s'accepten sol·licituds de revisió fora del període establert.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita:	75%:	5,63	0.23	CE4.20, C5.17, CE6.20, CE9.16, CE10.9, CE10.12, CE16.26
Mòdul I	30%			
Mòdul II	30%			
Mòdul III	30%			
Treballs:	10%	1,87	0.07	CE6.20, CE9.16, CE10.9, CE10.12, CT9.16, CT1,CT5, CT9

BIBLIOGRAFIA

MANUAL DE ENFERMERIA FAMILIAR Y COMUNITARIA.

Autor: Sánchez J; Sabín C; Moreno M; Cobos M; Bayón M; Alejo N.

Edició: C.T.O. MEDICINA S.L; 2011

ISBN: 9788415062899

CONCEPTOS DE SALUD PÚBLICA Y ESTRATEGIAS PREVENTIVAS: UN MANUAL PARA CIENCIAS DE LA SALUD

Autor: Martínez MA.

Edició: Madrid: Ed. Elsevier; 2013

ISBN: 9788480869041

MANUAL DE EPIDEMIOLOGIA Y SALUD PUBLICA PARA GRADOS EN CIENCIAS DE LA SALUD. 2ª Ed.

Autor: Hernández I.

Edició: PANAMERICANA2011

ISBN: 9788498353587

MEDICINA PREVENTIVA Y SALUD PÚBLICA (12ª Ed.)

Autor: Piedrola, G; del Rey, J; Domínguez, M; y otros

Edició: Ed. Elsevier Masson; 2015

ISBN: 978-8-445826058

MICROBIOLOGÍA MÉDICA (7º Ed.)

Autor: Murray, PR; Rosenthal, KS; Pfaller, MA.

Edició: Ed. Elsevier; 2013

ISBN: 9788490224113

MICROBIOLOGÍA CLÍNICA Y PARASITOLOGÍA MÉDICA

Autor: Prats, G.

Edició: Madrid: Ed. Médica Panamericana SA; 2013

ISBN: 978-84-9835-429-4

Enllaços web:

- Comisión Europea: Salud Pública. Disponible a: http://ec.europa.eu/health/index_es.htm
- Generalitat de Catalunya. GENCAT. Disponible a: <http://web.gencat.cat/ca/inici/>
- Sociedad Española de Salud Pública y Administración Sanitaria (SESPAS). Disponible a: <http://www.sespas.es/>
- Instituto Nacional de Estadística (INE). Disponible a: <http://www.ine.es/>
- Agència de Salut Pública (ASPB). Disponible a: <http://www.aspb.cat/>
- Observatori del Sistema de Salut de Catalunya (OSSC). Disponible a: <http://observatorisalut.gencat.cat/ca/>